

DICHTERLIJKE BOEKEN

Het boek Job

Auteur: Het boek Job vermeldt niet specifiek wie de auteur ervan is. De meest waarschijnlijke kandidaten zijn Job, Elihu, Mozes en Salomo.

Datering: Wanneer het boek Job geschreven is, hangt af van wie het boek Job geschreven heeft. Als Mozes de auteur was, zou het boek gedateerd kunnen worden op ca. 1440 voor Christus. Als Salomo de schrijver was, zou het boek rond 950 voor Christus geschreven zijn. Omdat we niet weten wie de auteur is, kunnen we niet weten wanneer het geschreven is.

Doelstelling: Het boek Job helpt ons om het volgende te begrijpen: Satan kan ons niet treffen met financiële en lichamelijke verwoesting tenzij dat met toestemming van God gebeurt. God heeft de macht om te bepalen wat Satan wel en niet kan doen. Het ligt buiten ons menselijke begrip om het "waarom" achter al het lijden in de wereld te bevatten. Slechteriken zullen hun verdiende loon krijgen, maar we kunnen onze manier van leven niet altijd de schuld geven van lijden en zonde. Lijden krijgt soms toegang tot ons leven om de ziel te reinigen, testen, onderrichten of versterken. God blijft voldoende, en Hij verdient en vraagt onze liefde en verering in alle omstandigheden van het leven.

Belangrijkste verzen: "In het land Us woonde een man die Job heette. Hij was rechtschapen en onberispelijk, hij had ontzag voor God en meed het kwaad." ([Job 1:1](#))

"En hij zei: 'Naakt ben ik uit de schoot van mijn moeder gekomen en naakt zal ik in haar schoot terugkeren. De HEER heeft gegeven, de HEER heeft genomen, de naam van de HEER zij geprezen.'" ([Job 1:21](#))

"En de HEER antwoordde Job vanuit een storm. Hij zei: 'Wie is het die mijn besluit bedekt onder woorden vol onverstand?'" ([Job 38:1-2](#))

"Eerder had ik slechts over u gehoord, maar nu heb ik u met eigen ogen aanschouwd. Daarom herroep ik mijn woorden en buig ik mij, zoals ik hier zit in het stof en het vuil." ([Job 42:5-6](#))

Beknorte samenvatting: Het boek begint met een hemels tafereel waarin Satan Job probeert aan te klagen bij God. Hij benadrukt dat Job God alleen dient omdat God hem beschermt, en wil Gods toestemming om Jobs geloof en trouw te beproeven. God geeft Zijn toestemming, maar alleen binnen bepaalde grenzen. Waarom lijden de rechtvaardigen? Deze vraag wordt gesteld nadat Job zijn gezin, zijn rijkdom en zijn gezondheid kwijtraakt. Drie vrienden van Job, Elifaz, Bildad en Sofar, komen hem "troosten" en bespreken de verpletterende reeks tragedies die hem getroffen hebben. Zij houden vol dat zijn lijden een straf is voor zonden die hij in zijn leven begaan heeft. Job blijft echter aan God toegewijd door alle moeilijkheden heen en betoogt dat zijn leven niet zondig is geweest. Een vierde man, Elihu, zegt tegen Job dat hij zich moet vernederen en zich moet onderwerpen aan Gods gebruik van beproevingen om zijn leven te reinigen. Uiteindelijk stelt Job vragen over God Zelf en leert hij waardevolle lessen over de soevereiniteit van God en de noodzaak om volledig op de Heer te vertrouwen. Dan worden Jobs gezondheid, geluk en welvaart weer hersteld; zelfs nog overvloediger dan voorheen.

Voorafschaduwingen: Terwijl Job nadacht over de oorzaak van zijn ellende, kwamen er drie vragen in hem op die allemaal alleen maar beantwoord kunnen worden in onze Heer Jezus Christus. Deze vragen komen aan de orde in hoofdstuk 14. Eerst vraagt Job in vers 4: "Kan een mens tot reinheid brengen wat onrein is? Nee, dat kan hij niet!" Jobs vraag komt voort uit een hart dat erkent dat het onmogelijk God kan behagen of in Zijn ogen gerechtvaardigd kan worden. God is heilig; wij zijn dat niet. Daarom bestaat er een enorme kloof tussen de mens en God, veroorzaakt door zonde. Maar het antwoord op Jobs angstige vraag wordt gevonden in Jezus Christus. Hij heeft de prijs voor onze zonden betaald en heeft de zonde ingewisseld voor Zijn rechtvaardigheid, waarmee hij ons in Gods ogen aanvaardbaar maakt ([Hebreeë 10:14](#); [Kolossenzen 1:21-23](#); [2 Korintiërs 5:17](#)).

Jobs tweede vraag: "Maar wanneer een man sterft, dan ligt hij krachteloos neer; geeft een mens de geest, waar is hij gebleven?" (Vs. 10) is ook een vraag over eeuwigheid en leven en dood, die alleen in Christus beantwoord kan worden. Met Christus is het antwoord op de vraag "waar is hij?": hij heeft een eeuwig leven in de hemel. Zonder Christus is het antwoord: een eeuwigheid in "uiterste duisternis" waar men "jammert en knarsetandt." ([Matteüs 25:30](#)).

Jobs derde vraag, die in vers 14 staat, is: "Als een mens sterft – kan hij dan herleven?" Wederom wordt het antwoord gevonden in Christus. Inderdaad zullen wij opnieuw leven als wij in Hem zijn. "En wanneer dit vergankelijke lichaam is bekleed met het onvergankelijke, dit sterfelijke met het onsterfelijke, zal wat geschreven staat in vervulling gaan: 'De dood is opgeslokt en overwonnen. Dood, waar is je overwinning? Dood, waar is je angel?'" ([1 Korintiërs 15:54-55](#)).

Praktische toepassing: Het boek Job herinnert ons er aan dat er achter de schermen een "kosmisch conflict" gaande is waar wij doorgaans niets van af weten. Vaak vragen wij ons af waarom God iets toestaat, en wij stellen vragen over of twijfelen aan Gods goedheid zonder dat we het hele plaatje zien. Het boek Job leert ons dat wij God moeten vertrouwen onder alle omstandigheden. We moeten God vertrouwen, niet alleen ALS we het niet begrijpen, maar OMDAT we het niet begrijpen. De auteur van [Psalm 18](#) leert ons: "Gods weg is volmaakt" ([Psalm 18:30](#)). Wanneer Gods wegen "volmaakt" zijn, dan kunnen we er op vertrouwen dat alles wat Hij doet — en alles wat Hij toestaat — ook volmaakt is. Dat is naar ons idee misschien niet mogelijk, maar ons denken is niet Gods denken. Het is waar dat we niet kunnen verwachten dat we Zijn gedachten volledig begrijpen, zoals Hij ons in herinnering roept: "Mijn plannen zijn niet jullie plannen, en jullie wegen zijn niet mijn wegen — spreekt de HEER. Want zo hoog als de hemel is boven de aarde, zo ver gaan mijn wegen jullie wegen te boven, en mijn plannen jullie plannen." ([Jesaja 55:8-9](#)). Desondanks is onze verantwoordelijkheid aan God dat wij Hem gehoorzamen, Hem vertrouwen en ons onderwerpen aan Zijn wil, of we die begrijpen of niet.

Het boek Psalmen

Auteur: De korte beschrijvingen die de psalmen inleiden vermelden David als de auteur in 73 gevallen. Davids persoonlijkheid en identiteit hebben duidelijk hun stempel gedrukt op veel van deze psalmen. Hoewel duidelijk is dat David een groot aantal van de afzonderlijke psalmen geschreven heeft, is hij beslist niet de schrijver van de hele verzameling. Twee van de psalmen (72 en 127) worden toegeschreven aan Salomo, Davids zoon en opvolger. [Psalm 90](#) is een gebed dat aan Mozes toegekend wordt. Een andere verzameling van twaalf psalmen (50 en 73—83) wordt toegeschreven aan de familie van Asaf. De zonen van Korach schreven elf psalmen (42, 44-49, 84-85, 87-88). [Psalm 88](#) wordt toegeschreven aan Heman, terwijl de Ezrachiet Etan [Psalm 89](#) geschreven zou hebben. Met uitzondering van Salomo en Mozes zijn deze auteurs allemaal priesters of Levieten die verantwoordelijk waren voor het verzorgen van muziek voor de erediensten in het heiligdom gedurende Davids heerschappij. Vijftig psalmen vermelden geen specifieke naam van de auteur.

Datering: Uit nauwkeurig onderzoek naar het auteurschap en de onderwerpen van de psalmen zelf blijkt dat ze gedurende een periode van meerdere eeuwen geschreven zijn. De oudste psalm in de verzameling is waarschijnlijk het gebed van Mozes ([Psalm](#)

[90](#)); een overpeinzing over de kwetsbaarheid van de mens vergeleken met de eeuwigheid van God. De jongste psalm is waarschijnlijk 137, een klaaglied dat duidelijk geschreven is in de periode waarin de Hebreeën in gevangenschap van de Chaldeeën leefden, van ongeveer 586 tot 538 voor Christus.

Het is duidelijk dat de 150 afzonderlijke psalmen door vele verschillende mensen tijdens een duizendjarige periode in Israëls geschiedenis geschreven zijn. Kort nadat de ballingschap in ca. 537 vóór Christus ten einde kwam, moeten ze door een onbekende redacteur zijn samengevoegd in hun huidige vorm.

Doelstelling: Het boek Psalmen is het omvangrijkste Bijbelboek, met 150 individuele psalmen. Het hoort ook tot de meeste gevarieerde boeken, omdat de psalmen gaan over onderwerpen als God en Zijn schepping, oorlog, verering, wijsheid, zonde en kwaad, oordeel, rechtvaardigheid en de komst van de Messias.

Belangrijkste verzen: "De hemel verhaalt van Gods majesteit, het uitspansel roemt het werk van zijn handen." ([Psalm 19:2](#))

"Honden staan om mij heen, een woeste bende sluit mij in, zij hebben mijn handen en voeten doorboord. Ik kan al mijn beenderen tellen. Zij kijken vol leedvermaak toe, verdelen mijn kleren onder elkaar en werpen het lot om mijn mantel." ([Psalm 22:17-19](#))

"De HEER is mijn herder, het ontbreekt mij aan niets." ([Psalm 23:1](#))

"Erken de HEER, o goden, erken de HEER, zijn macht en majesteit, erken de HEER, de majesteit van zijn naam, buig u voor de HEER in zijn heilige glorie." ([Psalm 29:1-2](#))

"Scheep, o God, een zuiver hart in mij, vernieuw mijn geest, maak mij standvastig." ([Psalm 51:12](#))

"Gelukkig wie de volmaakte weg gaan en leven naar de wet van de HEER, gelukkig wie zijn richtlijnen volgen, hem zoeken met heel hun hart" ([Psalm 119:1-2](#))

Beknorte samenvatting: Het boek Psalmen is een verzameling gebeden, gedichten en lofzangen die de gedachten van de lezer op God richten middels lofprijzingen en aanbidding. Delen van dit boek werden gebruikt als loflied tijdens de erediensten in het vroegere Israël. Het muzikale erfgoed van de psalmen wordt aangetoond in de naam van het boek. Die naam is afgeleid van een Grieks woord dat "een lied dat gezongen wordt onder begeleiding van een muziekinstrument" betekent.

Voorafschaduwingen: Gods voorziening van een Verlosser voor Zijn volk is een terugkerend thema in de Psalmen. Profetische afbeeldingen van de Messias zijn zichtbaar in vele psalmen. [Psalm 2:1-12](#) verbeeldt de triomf en het koninkrijk van de Messias. [Psalm 16:8-11](#) voorafschaduwde Zijn dood en opstanding. [Psalm 22](#) toont ons het lijden van de Verlosser op het kruis en geeft gedetailleerde profetische beschrijvingen over de kruisiging, die allemaal volledig tot vervulling gebracht zijn. De glorie van de Messias en Zijn bruid wordt geëtaled in [Psalm 45:7-8](#), terwijl [Psalmen 72:6-17](#), [89:4-38](#), [110:1-7](#) en 132:12-18 de glorie en universaliteit van Zijn rijk tonen.

Praktische toepassing: Zingen is een van de gevolgen van een vervulling met de Geest of het Woord van Christus. De psalmen zijn het "liedboek" van de vroege kerk en weerspiegelen de nieuwe waarheid in Christus.

God is dezelfde Heer in alle psalmen. Maar wij reageren op Hem op verschillende manieren, afhankelijk van de specifieke omstandigheden in ons leven. Hoe fantastisch is de God die wij aanbidden, zegt de psalmschrijver; een God die hoog boven onze menselijke ervaringen uittorent maar ook dichtbij genoeg is om aan te raken en met ons mee te lopen op onze levensweg.

We kunnen al onze gevoelens bij God brengen — ongeacht hoe negatief of vol beklag ze zijn — en kunnen er gerust op zijn dat Hij ons zal horen en begrijpen. De psalmschrijver leert ons dat het meest oprechte gebed van allemaal een hulproep is op momenten dat we ons door problemen in het leven overweldigd voelen.

Het boek Spreuken

Auteur: Koning Salomo is de hoofdauteur van Spreuken. Zijn naam wordt vermeld in 1:1, 10:1 en 25:1. We mogen ook veronderstellen dat Salomo spreken van anderen verzamelde en redigeerde, want [Prediker 12:9](#) zegt " Prediker was een wijs man en heeft het volk veel kennis bijgebracht. Hij heeft gewikt en gewogen en veel spreken opgesteld." Zo kan inderdaad de Hebreeuwse titel Mishle Shelomoh vertaald worden als "Spreuken van Salomo".

Datering: Salomo's spreken werden rond 900 voor Christus opgeschreven. Tijdens zijn koningschap bereikte het volk Israël zijn geestelijke, politieke, culturele en economische hoogtepunt. Zowel Israël als koning Salomo kwamen in steeds hoger aanzien te staan. Buitenlandse hoogwaardigheidsbekleders uit de verste delen van de bekende wereld legden grote afstanden af om de wijze monarch te horen spreken ([1 Koningen 5:14](#)).

Doelstelling: Kennis is weinig meer dan een verzameling basisfeiten, maar wijsheid is het vermogen om mensen, gebeurtenissen en situaties te zien zoals God ze ziet. In het boek Spreuken onthult Salomo de gedachten van God in zaken die hoog en verheven zijn, maar ook in dingen die normaal, gewoon en alledaags zijn. Het lijkt er op dat geen enkel onderwerp koning Salomo ontging. Zaken die verband houden met persoonlijk gedrag, seksuele omgang, het zakenleven, rijkdom, liefdadigheid, ambitie, discipline, schulden, opvoeding van kinderen, karakter, alcohol, politiek, wraak en godsvruchtigheid horen tot de vele onderwerpen die in deze rijke verzameling van wijze uitspraken aangeroerd worden.

Belangrijkste verzen: "Laat wie wijs is goed naar deze spreken luisteren en nog wijzer worden. Laat wie verstandig is meer en meer de vaardigheid." ([Spreuken 1:5](#))

"Het begin van alle kennis is ontzag voor de HEER; een dwaas veracht de wijsheid en weigert elk onderricht." ([Spreuken 1:7](#))

"Streef naar wijsheid, zoek naar kennis, wijk niet af van wat ik zeg, vergeet het niet." ([Spreuken 4:5](#))

"Wie ontzag heeft voor de HEER haat het kwaad. Ik verafschuw trots en hoogmoed, leugens en het kwaad. Bij mij vind je beraad en overleg, ik heb inzicht, ik heb kracht." ([Spreuken 8:13-14](#))

Beknorte samenvatting: Het is een beetje moeilijk om het boek Spreuken samen te vatten, want anders dan in veel andere boeken van de Schrift is er geen specifieke ontknoping of verhaallijn in te vinden, en zijn er ook geen hoofdpersonen in het boek. Het is de wijsheid die de hoofdrol heeft — een grote, Goddelijke wijsheid die uitstijgt boven alle geschiedenis, volken en culturen. Zelfs als je maar even vluchtig deze fantastische schat doorbladert zie je dat de rake gezegdes van de wijze koning Salomo vandaag de dag net zo relevant zijn als drieduizend jaar geleden.

Voorafschaduw: Het thema wijsheid en de noodzaak van wijsheid in onze levens vindt vervulling in Christus. In Spreuken worden we voortdurend aangespoord om wijsheid te zoeken, te vergaren en te begrijpen. Spreuken vertelt ons ook — herhaaldelijk — dat ontzag voor de Heer het begin van wijsheid is (1:7; 9:10). Onze angst voor de toorn en rechtvaardigheid van de Heer drijft ons naar Christus, die de belichaming is van Gods wijsheid zoals tot uiting komt in Zijn glorievolle plan voor de

verlossing van de mensheid. In Christus, "in wie alle schatten van wijsheid en kennis verborgen liggen" ([Kolossenzen 2:3](#)), vinden we het antwoord op onze zoektocht naar wijsheid, de remedie voor onze angst voor God, en de "rechtvaardigheid, heiligheid en verlossing" ([1 Korintiërs 1:30](#)) waar we zo naar verlangen. De wijsheid die alleen in Christus gevonden kan worden, staat in contrast met de dwaasheid van de wereld, die ons aanmoedigt om wijs in onze eigen ogen te zijn. Maar Spreuken vertelt ons ook dat de manier van de wereld niet de manier van God is ([Spreuken 3:7](#)) en alleen tot de dood leidt ([Spreuken 14:12](#); [16:25](#)).

Praktische toepassing: Er is onmiskenbaar veel praktische toepasbaarheid te vinden in dit boek, want in de 31 hoofdstukken staan degelijke en verstandige antwoorden op allerlei moeilijke vraagstukken. Spreuken is beslist het beste "Hoe moet ik..."-boek dat ooit geschreven is, en degenen die zo verstandig zijn om Salomo's lessen ter harte te nemen, zullen snel ontdekken dat godsvruchtigheid, voorspoed en tevredenheid vrij beschikbaar zijn.

De terugkerende belofte van het boek Spreuken is dat degenen die wijsheid kiezen en God volgen op velerlei wijzen gezegend zullen worden: met een lang leven (9:11); voorspoed (2:20-22); geluk (3:13-18); en de goedheid van God (12:21). Zij die Hem afwijzen, echter, worden het slachtoffer van schande en dood (3:35; 10:21). God afwijzen betekent dwaasheid boven wijsheid verkiezen, waarmee we ons afzonderen van God, Zijn wijsheid en Zijn zegeningen.

Het boek Prediker

Auteur: Het boek Prediker vermeldt niet rechtstreeks wie de schrijver is. Er zijn aardig wat verzen die suggereren dat Salomo dit boek schreef. Er zijn enkele aanwijzingen in de context dat misschien een ander het boek na Salomo's dood schreef, wellicht enkele honderden jaren later. Toch blijft de traditionele opvatting dat Salomo inderdaad de schrijver is.

Datering: Salomo's heerschappij als koning van Israël duurde van ca. 970 tot ca. 930 voor Christus. Het boek Prediker is waarschijnlijk rond het einde van zijn koningschap geschreven, rond 935 voor Christus.

Doelstelling: Prediker is een boek dat inzicht biedt. Het verhaal van de "Prediker" onthult de neerslachtigheid die het onvermijdelijke gevolg is van een zoektocht naar geluk in wereldlijke dingen. Dit boek geeft Christenen de kans om de wereld te zien door de ogen van iemand die, hoewel hij zeer wijs is, betekenis probeert te vinden in tijdelijke, menselijke dingen. Bijna alle vormen van menselijk genot worden onderzocht door de Prediker, en niets geeft hem een gevoel van betekenis.

Uiteindelijk aanvaardt de Prediker dat geloof in God de enige manier is om persoonlijke betekenis te vinden. Hij besluit om te accepteren dat het leven kort is en uiteindelijk waardeloos als het niet geleefd wordt met God. De Prediker adviseert de lezer om zich te richten op een eeuwige God, in plaats van op tijdelijke pleziertjes.

Belangrijkste verzen: "Ijdelheid der ijdelheden, zegt Prediker, ijdelheid der ijdelheden! Alles is ijdelheid!" ([Prediker 1:2](#))

"Want wie veel wijsheid heeft, heeft veel verdriet. En wie kennis vermeedert, vermeedert smart.." ([Prediker 1:18](#))

"Maar toen nam ik alles wat ik ondernomen had nog eens in ogenschouw, alles wat mijn moeizaam gezwog me opgeleverd had, en ik zag in dat het allemaal maar lucht en najagen van wind was. Het had geen enkel nut onder de zon." ([Prediker 2:11](#))

"Gedenk daarom je schepper in de dagen van je jeugd — voordat de slechte dagen komen en de jaren naderen waarvan je zegt: In deze jaren vind ik weinig vreugde meer." ([Prediker 12:1](#))

“Alles wat je hebt gehoord komt hierop neer: heb ontzag voor God en leef zijn geboden na. Dat geldt voor ieder mens.”
([Prediker 12:13](#))

Beknopte samenvatting: Twee zinnen worden vaak herhaald in Prediker. Het woord dat vertaald wordt met “ijdelheid” (NBG) of “lucht en leegte” (NBV) wordt vaak herhaald, en wordt gebruikt om het tijdelijke karakter van wereldlijke dingen te benadrukken. Uiteindelijk worden zelfs de meest indrukwekkende menselijke prestaties achtergelaten. De zinsnede “onder de zon” komt 28 keer voor, en verwijst naar de wereld van de stervelingen. Wanneer de Prediker het heeft over “alle dingen onder de zon”, bedoelt hij aardse, tijdelijke, menselijke dingen.

De eerste zeven hoofdstukken van het boek Prediker beschrijven al die wereldlijke dingen “onder de zon” waar de Prediker voldoening in tracht te vinden. Hij probeert wetenschappelijke ontdekkingen (1:10-11), wijsheid en filosofie (1:13-18), genot (2:1), alcohol (2:3), architectuur (2:4), bezit (2:7-8) en luxe (2:8). De Prediker vestigde zijn aandacht op diverse denkwijzen om betekenis te vinden, zoals materialisme (2:19-20) en zelfs morele wetten (inclusief hoofdstukken 8-9). Hij ontdekte dat alles onbetekenend was, een tijdelijke afleiding die — zonder God — geen doel of levensverwachting had.

Hoofdstukken 8-12 van Prediker beschrijven de suggesties en commentaren van de Prediker op hoe een leven geleefd zou moeten worden. Hij komt tot de conclusie dat er zonder God geen waarheid of betekenis aan het leven is. Hij heeft vele slechtheden gezien en realiseert zich dat zelfs de beste prestaties van de mens uiteindelijk niets waard zijn. Daarom adviseert hij de lezer om God vanaf de jeugd te erkennen (12:1) en Zijn wil te doen (12:13-14).

Voorafschaduwingen: Het antwoord op alle ijdelheden die in het boek Prediker beschreven staan, is Christus. Volgens [Prediker 3:17](#) oordeelt God de rechtvaardigen en de goddelozen, en de rechtvaardigen zijn alleen zij die één zijn gemaakt met Christus ([2 Korintiërs 5:21](#)). God heeft ons het verlangen naar de eeuwigheid ingegeven ([Prediker 3:11](#)) en heeft in de Weg naar eeuwig leven voorzien door Christus ([Johannes 3:16](#)). We worden eraan herinnerd dat het nastreven van wereldlijke rijkdom niet alleen ijdelheid is omdat het geen voldoening geeft ([Prediker 5:10](#)), maar zelfs als we het konden verwerven, zouden we zonder Christus onze ziel verliezen en wat winnen we daarmee? ([Marcus 8:36](#)). Uiteindelijk hebben alle teleurstellingen en ijdelheden die Prediker beschrijft hun remedie in Christus; de wijsheid van God en de enige ware betekenis die in het leven gevonden kan worden.

Praktische toepassing: Prediker biedt de Christen een mogelijkheid om de leegheid en wanhoop te begrijpen waar mensen die God niet kennen mee worstelen. Mensen die niet gered worden door geloof in Christus zien een leven voor zich dat uiteindelijk ten einde komt en alle betekenis verliest. Als er geen redding is en geen God, dan heeft het leven niet alleen geen zin, maar ook geen doel of richting. De wereld “onder de zon” los van God frustreert, is wreed, oneerlijk, kort en “zonder enige betekenis”. Maar mét Christus biedt het leven een glimp van de glorie die ons te wachten staat in de hemel, waar we alleen door Hem kunnen komen.

Het boek Hooglied

Auteur: Volgens de eerste versregel is het Hooglied geschreven door Salomo. Dit Hooglied is een van 1005 liederen die Salomo schreef ([1 Koningen 5:12](#)). De titel “Hooglied” is een superlatief, waarmee aangegeven wordt dat dit het beste lied is.

Datering: Salomo schreef dit lied waarschijnlijk in de vroege jaren van zijn koningschap. Dat zou betekenen dat het lied rond 965 voor Christus samengesteld moet zijn.

Doelstelling: Het Hooglied is een lyrisch gedicht dat geschreven is om de deugden van de liefde tussen een echtgenoot en zijn vrouw te roemen. Het gedicht stelt het huwelijk duidelijk voor als het plan van God. Een man en vrouw dienen samen te leven binnen de context van het huwelijk en elkaar lief te hebben in geestelijk, emotioneel en lichamelijk opzicht.

Dit boek neemt het op tegen twee extremen: het ascetisme (waarbij men zich alle genot onttrekt) en het hedonisme (dat alleen maar gericht is op genot). Het huwelijk zoals dat in Hooglied geprofileerd wordt, is een voorbeeld van zorg, betrokkenheid en plezier.

Belangrijkste verzen: "Wek de liefde niet, laat haar niet ontwaken voordat zij het wil." ([Hooglied 2:7](#); [3:5](#); [8:4](#))

"Eet, vriend en vriendin! Drink, en word dronken van liefde!" ([Hooglied 5:1](#))

"Draag mij als een zegel op je hart, als een zegel op je arm. Sterk als de dood is de liefde, beklemmend als het dodenrijk de hartstocht. De liefde is een vlammen vuur, een laaiende vlam. Zeeën kunnen haar niet doven, rivieren spoelen haar niet weg. Zou een man met al zijn rijkdom liefde willen kopen, dan werd hij smadelijk veracht." ([Hooglied 8:6-7](#))

Beknorte samenvatting: Het gedicht wordt gepresenteerd in de vorm van een dialoog tussen een echtgenoot (de koning) en zijn vrouw (het meisje uit Sulem). We kunnen het boek in 3 delen opsplitsen: de verkeringsstijd (1:1 - 3:5); de bruiloft (3:6 - 5:1) en het volgroeide huwelijk (5:2 - 8:14).

Het lied begint vóór de bruiloft, wanneer de bruid ernaar verlangt om samen te zijn met haar verloofde, en zij kijkt uit naar zijn intieme liefkozingen. Maar zij raadt aan om de liefde tijd te gunnen, om op natuurlijke wijze te groeien. De koning prijst de schoonheid van de Sulemitische vrouw, waarmee zij haar onzekerheid over haar uiterlijk overwint. Zij droomt dat zij Salomo kwijtraakt en de hele stad doorzoekt naar hem. Met de hulp van de stadswachten vind ze haar geliefde en klampt zich aan hem vast. Ze neemt hem mee naar een veilige plaats. Wanneer ze wakker wordt, herhaalt ze haar waarschuwing om de liefde niet te forceren.

Tijdens de huwelijksnacht prijst de echtgenoot opnieuw de schoonheid van zijn vrouw, en in zeer symbolische taal nodigt de vrouw haar man uit om te genieten van alles wat zij hem te bieden heeft. Zij beminnen elkaar en God zegent hun verbintenis.

Naarmate de huwelijksjaren verstrijken maken de man en vrouw een moeilijke periode door, die gesymboliseerd wordt in een andere droom. In deze tweede droom wijst de Sulemitische haar man af, en hij vertrekt. Overmand door schuld zoekt ze de hele stad door naar hem, maar deze keer slaan de wachten haar in plaats van haar te helpen, hetgeen symbool staat voor haar gekwetste geweten. Uiteindelijk loopt het goed af wanneer de geliefden herenigd worden en zich met elkaar verzoenen.

Het lied eindigt ermee dat zowel de man als de vrouw zich vertrouwd en veilig voelen in hun liefde. Ze bezingen de duurzame natuur van ware liefde en verlangen ernaar om in elkaars gezelschap te zijn.

Voorafschaduwingen: Sommige Bijbelkenners zien in Hooglied een exacte symbolische weergave van Christus en Zijn kerk. Christus wordt gezien als de koning, terwijl de kerk verbeeldt wordt door het meisje uit Sulem. Hoewel wij van mening zijn dat het boek gezien moet worden als een letterlijke verwijzing naar het huwelijk, zijn er sommige aspecten die de Kerk en haar relatie met haar koning, de Heer Jezus, voorafschaduwen. [Hooglied 2:4](#) beschrijft de ervaring van elke gelovige die gezocht en gekocht wordt door de Heer Jezus. Wij bevinden ons te midden van grote geestelijke rijkdom en worden bedekt door Zijn liefde. Vers 16 van hoofdstuk 2 zegt: "Mijn lief is van mij, en ik ben van hem. Hij weidt tussen de lelies." Hier wordt een beeld geschilderd van zowel de veiligheid waarin de gelovige in Christus zich bevindt ([Johannes 10:28-29](#)), als van de Goede Herder die Zijn schapen – gelovigen – kent, en Zijn leven voor ons opgeeft ([Johannes 10:11](#)). Vanwege Hem zijn wij niet langer

bezoedeld door zonde, want onze “bevlekking” is schoongewassen door Zijn bloed ([Hooglied 4:7](#); [Efeziërs 5:27](#)).

Praktische toepassing: Onze wereld kent veel verwarring over het huwelijk. De overheersing van echtscheidingen en moderne pogingen om het huwelijk een andere invulling te geven staan in sterk contrast tot het Hooglied. Volgens de Bijbelse dichter moet het huwelijk gevierd, genoten en met respect gezien worden. Dit boek verschaft enkele praktische richtlijnen waarmee we onze huwelijken kunnen versterken:

- 1) Geef je partner de aandacht die hij of zij nodig heeft. Neem de tijd om elkaar echt te leren kennen.
- 2) Aanmoediging en aanprijzing (in plaats van kritiek) zijn essentieel voor een succesvolle relatie.
- 3) Geniet van elkaar. Ga er samen op uit. Wees creatief en zelfs speels met elkaar. Geniet van Gods geschenk van het getrouwde leven.
- 4) Doe wat nodig is om jouw verbintenis met je partner steeds weer te bevestigen. Vernieuw je geloften, los problemen op en beschouw scheiden niet als een oplossing. Gods voornemen is dat jullie beiden in een bijzonder vredige en veilige liefde kunnen leven.